

Bardejovský Prameň

časopis Cirkevného zboru ECAV na Slovensku v Bardejove

Ročník 7

Jún 2009

Číslo 2

Manželstvo majte v úcte (nedeľa rodiny)

Tematika rodiny, života v manželstve, kresťanskej výchovy mladej generácie patrí v kresťanskej viere k ľažiskovým otázkam. V cirkvi to vyjadrujeme aj tým, že týmto otázkam venujeme pozornosť pri viacerých príležitostiach: deň matiek, deň otcov, nedeľa kresťanskej rodiny. Jednou z nedeľ, ktoré sú venované otázkam kresťanského manželského života je druhá nedeľa po Zjavení. Na základe záujmu viacerých účastníkov služieb Božích uverejňujeme kázeň, ktorá zaznela v januári t.r. v Druhú nedeľu po Zjavení v Bardejove.

Pane Ježiši Kriste, Ty si bol požehnaním a pomocou všade, kde si sa objavil, všade, kde Ťa prijali.

*Prosíme, vyučuj nás vo veciach našich vzťahov v rodine, v manželstve,
aby sme aj v tejto oblasti života mohli očakávať Tvoje požehnanie. Amen*

**List Židom 13,4 : Manželstvo všetci majte v úcte a manželské lôžko nepoškvrnené,
lebo smilníkov a cudzoložníkov bude súdiť Boh.**

Milí bratia a sestry v Kristovi Ježišovi!

V piatok dopoludnia sme na jednej rádiostanici mohli počúvať smutné prosby o pomoc jednej mladej dievčiny. Veľmi stručne povedané šlo o to, že ju opustil jej drahý. Chodili spolu tri roky. Rok a pol spolu aj bývali. V jeden deň si jednoducho pobalil svoje veci a odšiel Vraj už má inú partnerku. Dievčina v rádiu z toho bola pochopiteľne veľmi zranená. Akoby aj nemala byť. Bola to veľmi nečakaná a vážna rana. Zasiahla ju na najcitolivejšom mieste, v srdci. Pri počúvaní tohto smutného volania o pomoc som si uvedomil: nielen tá jedna dievčina má problém. Ved' podobných prípadov máme desiatky, ba stovky. Prežívame ich veľmi bolestne raz zo svojimi priateľmi, inokedy kolegami, alebo dokonca v rodine, či žiaľ, na vlastnej koži. Čo sa to deje s našimi rodinami? Čo sa to deje s našimi vzťahmi? Niečo v nich nie je v poriadku a prejavuje sa to navonok tým, že sa vzťahy rozpadávajú, nenapĺňajú túžby a očakávania.

Dnešná nedeľa, nedeľa kresťanskej rodiny a kresťanského manželstva nás pozýva rozmyšľať nad Božími plánmi pre túto dôležitú a krásnu oblasť nášho života. Vopred si musíme povedať, že Božie slovo chce dnes priniesť poučenie nielen tým, ktorí manželstvo plánujú, ale má rady aj pre nás mnohoročných manželov.

V čom teda je problém? Prečo toľke rodiny prežívajú krízu a manželstvá sa rozpadávajú? Prečo je toľko ľudí rozčarovaných nad vzťahmi, že si radšej svoj vlastný životný vzťah ani nehľadajú? Alebo to riešia tým veľmi modreným spôsobom – životom bez sobáša len tak na dobré slovo?

Tým najjednoduchším, a som presvedčený, že aj

pravdivým vysvetlením je to, že ľudia opustili Božie cesty. Ak opustili Božie cesty v iných oblastiach, tak celkom iste zanechali aj Božie poriadky pre rodinu a manželstvo. Dnes sa často presadzuje názor: My nepotrebujeme papier na to, aby sme mohli spolu žiť. My sa máme radi a to nám stačí. Ľudia trochu zbehlejší v Biblia by ešte dodali, že ani Adam a Eva nemali sobáš a predsa žili spolu. Toto by bol aspoň krok správnym smerom, totiž vybrať sa po stopách manželstva až tam, na samotný začiatok. Na začiatku Biblie je opísaný vzťah Adama a Evy bez toho, aby sme boli svedkami nejakého oficiálneho sobáša. No budme v bádaní po Božích poriadkoch poctíví. Nehľadajme v Biblia len to, čo chceme, pozerajme na veci dôkladne. Ak chceme vidieť, ako to Pán Boh mysel so vzťahom muža a ženy, tak si musíme uvedomiť, že vzťah Adama a Evy bol predsa len uzavretý pred autoritou. A to pred najvyššou, pred Pánom Bohom. Tiež si môžeme všimnúť, že vzťah Adama a Evy bol zviazaný dovedna ešte pred prvým hriechom. Keď sa však pozrieme, ako na prvých manželov pôsobil prvý hriech, čo vidíme? Okamžite, ako Eva a Adam zrešili, pokazil sa tým aj ich vzťah.

Žiadne iný páár ľudí už nebude žiť tak, ako Adam a Eva. Každý jeden páár musí rátať s ľudským hriechom. Hriech je zárodotok skazy. Hriech je vírus, ktorý spôsobuje chaos, neporiadok. Manželstvo je však Božím poriadkom. Uzavretie manželskej zmluvy pomáha človeku zachovať zodpovednosť vo vzťahu k partnerovi a tak chráni vzájomný vzťah muža a ženy. Štatistické údaje potvrdzujú, že tí, ktorí nechcú uzavrieť manželstvo a chcú plánované žiť iba tak na voľno, sa rozchádzajú častejšie, než ľudia, ktorí do manželstva vstúpia.

Neochota priať na seba záväzok a zodpovednosť je prvým varovným signálom pre budúceho partnera: Daj pozor, lebo tu si nemôžeš byť istý, istá jeho vzťahom. Oponentov by bolo iste veľa, ale štatistika nepopustí. Opustená dievčina z rádia by k tomu vedela povedať svoje.

Autor listu Židom preto pripomína: Manželstvo majte v úcte. Čo to znamená? Znamená to, že si máme ctiť Božie poriadky. Že máme s vážnosťou pristupovať ku riešeniam, aké ponúka Pán Boh. A práve verejným uzavretím kresťanského manželstva dochádza k tomu, že sa dvaja ľudia priznávajú k Božím poriadkom pre svoj život.

Zvyčajný argument tých, ktorí žijú bez sobáša znie: My si to musíme vyskúšať, či sa k sebe hodíme. Ja sa však spýtam: A dokedy? Kedy nastane tá hranica, za ktorou si povedia: Už máme všetko vyskúšané, už nám to pôjde. Potrebujú si vyskúšať spoločný sex? To je asi najčastejší dôvod. Aj k tomu by sa dalo veľa povedať. Alebo si chcú vyskúšať aj spoločný pôrod? Vyskúšajú si, ako budú vedieť vychovávať deti, potrebujú si vyskúšať nočné vstávanie, poplachy na detskej pohotovosti, pri teplotách alebo detských hnačkách? Vyskúšajú si, či budú spolu chodiť jeden s druhým po doktoroch, ak to bude treba? Vyskúšajú si, či dokážu byť druhému oporou v starobe, alebo to nezvládnu? A vyskúšajú si aj to, ako sa rozlúčiť s partnerom pri smrti? A kedy konečne budú žiť svoj život naplno, keď si to budú najprv iba skúšať? Každé desaťročie spoločného života prináša úplne nové situácie, nové výzvy a nové problémy, ktoré sme predtým spolu riešiť nemuseli. Nedá sa všetko vyskúšať dopredu. Vedeli by k tomu povedať svoje skúsenosti staršie manželské páry medzi nami, ktoré spolu žijú 40, 50 alebo i viac rokov. Aké všelijaké skúšky im život priniesol. Nedalo sa vyskúšať si všetko dopredu

len tak na nečisto. Mnohokrát bolo treba riešiť problémy raz a navždy, jednorazovo a rýchlo. Tu sa skôr osvedčuje iný spôsob spoločného života: Osvedčuje sa mať svoj život založený na Božích poriadkoch, spoločne sa orientovať v duchu zásad Božieho slova a potom manželia neťahajú jeden čihi a druhý hota. Obaja kráčajú spoločnou cestou, cestou, ktorou ich aj cez radosť aj cez žalosť vedie Kristus.

Manželstvo majte v úcte: To je Boží program pre spoločný život muža a ženy. Obávam sa, že základným dôvodom partnerstva na skúšku je moderný konzumný pohľad na život a nie úcta k manželstvu. Dnešný spôsob života totiž hovorí: vyskúšaj všetko a čo ti bude robiť radosť, to si užívaj. Ak ti to radosť neprinesie, tak sa toho zbav. Mladému mužovi z príbehu v rádiu radosť urobila nová partnerka. Tak sa tej predchádzajúcej jednoducho vzdal. Má to niečo spoločné s úctou? Cítila sa tá opustená dievčina pocetená? Zrejme nie. Zrejme je tu chorý pohľad na samotnú podstatu manželstva. Tu by bolo asi na mieste pripomenúť, čo si pri evanjelickom sobáši navzájom slubujú manželia. V tomto našom uvažovaní však chcem poprosiť o pozornosť aj

vás, ktorí žijete už roky ako manželia: Tu je chvíľa pre naprávanie svojich postojov hoci aj po rokoch manželstva, ak sme dosiaľ nežili správne. Teda ešte raz, čo si sľubujeme pred Božou tvárou? Sľubujeme tomu druhému, že ho neopustíme ani v dobrom ani v zlom, že sa o neho - o ňu budeme starať, zachovávať vernosť a prejavovať lásku. Toto je zachovávanie manželstva v úcte. To je prejav úcty voči partnerovi, že sa v deň sobáša, rok po sobáši, desať i dvadsať i štyridsať rokov po sobáši budeme správať podľa toho, čo sme sľúbili.

Dve skúsenosti: kedysi pred rokmi mi jeden opustený manžel povedal: Mal som asi 40 rokov, keď so dostał porázku. Ostal som na posteli. Moja ženy vtedy odo mňa odišla so slovami, že on si brala zdravého muža a kripla nechce. Muž zostal sám. Pýtam sa: cítil sa ucetený? Druhá skúsenosť: manžel tiež asi 40 ročný po vážnom úraze, zostal na vozíku. Manželka však bez zaváhania zostáva s ním. Opatruje ho, stará sa oňho. On hovorí: ja mám takú ženu, že si ju ani nezaslúžim. A ona volá z kuchyne: Pán farár, môj muž mi je takou oporou a pomocou, že by som ho nikdy nevymenila za iného. Treba nám snáď vysvetľovať, ktorý z týchto vzťahov je manželstvom v úcte, láske a podľa Božích poriadkov? Toto je praktická ukážka toho, čo sľubujeme v sobášnom sľube: budem s tebou a budem tu pre teba, vždy keď budeš potrebovať. Môžeš sa na mňa spoľahnúť. Ty si pre mňa Božím darom, Božím určením.

Zvyknem sa pred sobášom snúbencom pýtať, prečo sa chcú zobrať. Raz ma mimoriadne milo prekvapil jeden mladý muž, keď povedal: Mám v srdci toľko lásky, že ju potrebujem niekomu dávať. Chcem svoju láskou zahrňať svoju manželku a naše deti. Priznám sa, že som nečakal takúto odpoveď ale veľmi som sa jej potešil. Tento mladý muž úplne presne pochopil princíp, na akom

Pán Boh plánoval založiť každý fungujúci vzťah. Je to princíp rozdávanej lásky. Dúfam, že to tomu mladému mužovi vydržalo dodnes. Mám pocit, že áno, lebo ho aj s jeho rodinou občas stretávam a vnímam ich rozvíjajúci sa vzťah.

A čo vzťahy, v ktorých už žijeme viac rokov? Čo v nich znamená mať manželstvo v úcte? To prvé spomína aj samotný list Židom: Mať manželstvo v úcte znamená mať manželské lôžko nepoškvrnené. Sexuálna vernosť nie je samoúčelná. Ona je vonkajším prejavom toho, že nás manžel, manželka sú pre nás jedineční, úplne výnimoční. Niet iných takých ľudí, ako ten jeden najbližší. Toto vyjadruje telesná blízkosť manželov. Kde sa toto poruší, je manželstvo zneuctené aj v ostatných svojich oblastiach a potrebuje mimoriadnu dávkou lásky a Božej milosti, aby sa veci dali do poriadku, ak sa vôbec ešte budú dať do poriadku.

Manželstvo mať v úcte znamená venovať sa svojmu partnerovi počas celého spoločného života, teda nielen v čase zaľúbenosti a nahovárania sa. Jedna 56 ročná pani mi raz povedala: viete, pán farár, my žijeme spolu, lebo kam by ten môj už išiel. Niekde už len musí bývať. To je smutné

zdroj: internet

konštatovanie a mne bolo tých ľudí veľmi ľuto. Život tohto manželstva sa podobá veľmi vysušenej rastlinke, ktorá živorí, lístky má zvädnuté, alebo celkom opadnuté. No práve prirovnanie manželstva ku kvetine nám môže pomôcť pochopiť správne naše vzťahy aj po rokoch. Je to zároveň príklad, ktorý dáva šancu manželom, ktorí roky iba manželsky živoria. Aj zoschnutú rastlinku totiž môžete prebrať k životu, ak sa jej začnete venovať. Jeden taký kvet som úplne opadnutý a temer zahynutý odložil na jeseň do pivnice. Uprostred zimy som na ňom náhodou nazrel nesmelý zelený púčik. Okamžite som ho znova polial, na jar presadil a ošetril. Rastlinka znova s novou silou začala rásť.

Tak je to aj s manželstvom, ktoré sa vám zdá byť celkom vyprahnuté, temer bez života. Žijete spolu už len preto, lebo neviete žiť ináč a nechce sa vám odísť bývať pod most. Božie slovo však hovorí k manželom každého veku: Manželstvo majte v úcte. Zachovávajte si vernosť, prejavujte si lásku. Prejavovať lásku? S tým máme tak často problém. Ako? A prečo? To si máme začať znova dvorit? Nikto od nás nečaká, že sa budeme správať ako zaľúbení pubertáci. Ale celkom oprávnene od nás Pán Boh čaká, že sa budeme správať ako ľudia, ktorí milujú. Lebo aj On sám, náš nebeský Otec sa k nám takto správa. Ak nemáte silu prejaviť svoju lásku partnerovi, uvedomte si, ako veľmi miluje Pán Boh nás a tiež Mu to neopäťujeme tak, ako treba. Skúsme to rovnako nezíštne urobiť vo vzťahu nás voči manželovi, manželke. Po-kúsme sa preniest nezíštnu Božiu lásku na partnera, tak, ako sme to minule hovorili o slnečnom svetle, ktoré mesiac odraža na zem. Pokúsme sa manžela, manželku mať radi láskou Pána Ježiša Krista. Povedzme si sami pre seba: Pán Ježiš má môjho manžela manželku rád. Čo by asi pre neho, pre ňu urobil teraz? A kto by to mal pre môjho manžela, manželku urobiť? No zrejme ja, lebo ja som ten najbližší, najbližšia. Spôsobov, ako prejaviť lásku je mnoho. Spomeňte si napríklad na kázeň brata Parzáňho na evanjelizácii Pro Christ 2006. Hovoril o piatich prejavoch manželskej lásky, ako to opisuje jedna vydarená kniha kresťanského psychológa. Pán Boh sám nás takto učí prejavovať lásku – pozornosťou, darom, pekným slovom, láskavým dotykom či službou. Mnohorakými spôsobmi. Máte v úcte svojho manželského partnera? Prejavte mu lásku. Nie preto, že je on/ona k vám láskavý/-á. Apoštol Ján nás učí ináč: My milujeme, lebo On prv miloval nás. Ak mám manželstvo v úcte, týmto spôsobom budem vnímať aj prejavovať svoju manželskú lásku.

Je veľa problémov i veľa riešení, ktoré by dnešná téma ešte žiadala naznačiť. Nie sme schopní venovať sa im všetkým. To jedno si však z dnešného vyučovania Božieho slova odnesme: Žiť Božie princípy, prenášať do života Božie zásady, to zachraňuje a zvelaďuje náš život. Opustiť ich, znamená záhubu. Ak naše rodiny, naše manželstvá majú obstat a vydržať, niesť iné cesty, ako sa obrátiť ku Kristovi a od-

Neho čerpať silu, múdrost i lásku. Skôr, ako začnete s týmito názormi polemizovať, vyskúšajte ich najprv týždeň, či mesiac dôkladne realizovať. A potom si vydajme svedectvo o tom, čo sa osvedčilo. Amen.

Modlitba:

Svätý Pane Bože! Vyznávame Ťa ako Stvoriteľa všetkého. Ty si mal vo svojom Stvoriteľskom zámere aj život človeka v manželstve. Ďakujeme Ti za to, že si nás život založil práve na princípe rodiny. Ďakujeme za usmernenia, ktoré vo svojom slove dávaš pre oblasť života, ktorá sa bytosne dotýka každého z nás. Ďakujeme, že vedieš mladých ľudí, snúbencov k tomu, aby sa na svoj budúci spoločný život pripravovali a tak sa vyhli mnohým chybám z nerozumnosti alebo nedostatku viery. Prosíme Ťa aj za manželstvá, v ktorých žijeme už viac rokov, aj desaťročí. Pomôž nám chápať, že v každom veku, až do smrti máš pre naše manželské spolužitie svoj plán a pre každého z nás úlohu: milovať svojho najbližšieho človeka, manžela, manželku, ako seba samého.

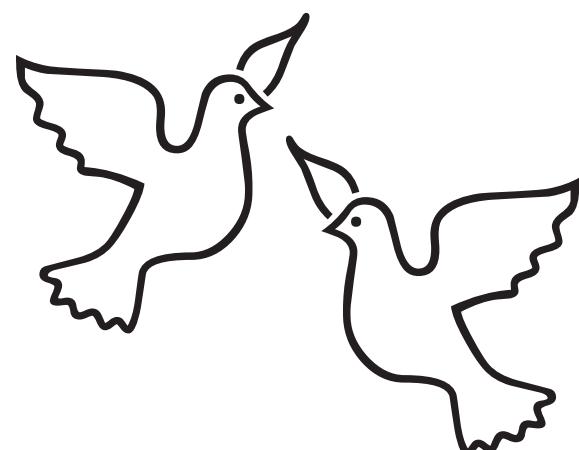
Vyznávame, že v oblasti rodinného a manželského života robíme množstvo chýb. Vyznávame, že často tvrdohlavo opúšťame Tvoje príkazy a potom sme smutní z toho, kam nás neposlušnosť doviedla. Prosíme Ťa za všetky manželstvá, ktoré prežívajú vážne ohrozenie, krízu. Prosíme Ťa za tých, ktorí si nevládzu odpustiť, daj im k tomu silu. Prosíme Ťa za tých, ktorí nemajú spoločný základ života vo viere v Teba, aby si sa im dal zjednotiť na viere a tak zachránil ich vzťahy. Prosíme za všetky deti, ktoré trpia nezhodami svojich rodičov. Ak tí rodičia nevedia

prosiť o odpustenie, my ostatní prosíme, Otče, odpust' im, lebo nevedia, čo činia.

Naprav nás všetkých na svoje cesty. Manželov, snúbencov, vdovcov i slobodných. Každému ukáž, aké máš pre nás úlohy a ako smeruješ náš život, aby mal svoj cieľ v nebesiach. Amen

zdroj: internet

Rozlúčka s farárom Jánom Mišákom

V nedeľu dopoludnia 22. marca 2009 sa na evanjelickom kostole v Bardejove objavila čierna zástava a zazneli smútočné zvony. Cirkevnému zboru i mestu oznamovali odchod človeka, ktorý bol v srdciach zástupov evanjelikov Bardejova a širokého okolia zapísaný nezmazateľným spôsobom. Zomrel Ján Mišák, otec, starý otec, brat, príbuzný a zároveň dlhoročný farár, konsenior Šarišskozemplínskeho seniorátu. Zomrel básnik, teológ a človek, ktorý bol autoritou nielen v cirkvi, ale aj v meste, v spoločnosti. Zomrel tak, ako si to želal: doma medzi svojimi v nedeľný sviatočný deň, deň vzkriesenia Pána Ježiša, v deň služby Bohu, ktorej sa aktívne venoval dlhých 53 rokov.

Rozlúčka s bratom farárom sa konala v stredu 25. marca. Na poludnie do preplneného chrámu Božieho vstúpil zástup viac ako 30 farárov a faráriek. Brat biskup Midriak sa lúčil so zosnulým spolupracovníkom v kázni slova Božieho na základe textu 1 Tes 2,7–12. Spomenul niekoľko aspektov služby brata Mišáka: láskavé príslušenie k ľuďom, ku ktorým bol poslaný, horlivú službu konanú v rozsahu zodpovedajúcim veľkosti zboru. Záverom pripomenal, že život a dielo brata farára sú pre jeho žiakov a poslucháčov výzvou volajúcou k nasledovaniu.

Domáci farár J. Velebír predstavil životnú pút' Jána Mišáka vychádzajúc z autentických záznamov zosnulého. Prítomným sa po piesni Speváckeho zboru Z. Zarewutia prihovorili za seniorát senior J. Bakalár, za farárov rodákov Š. Marinko, za cirkevný zbor sestra presbyterka J. Pavlusová a za mesto primátor B. Hanuščák.

Slávnostný sprievod sa potom vybral mrazivým počasím k nedalekému evanjelickému cintorínu. Tu zaznel pozdrav rodného zboru Slatina n/B. Po piesňach a modlitbe bolo telo zosnulého uložené do hrobu k manželke.

V mnohých príhovoroch rezonovali verše brata Mišáka, ktoré vzácnym spôsobom pomohli preniknúť k podstate jeho služby, odhalovali jeho vnútorné postoje k Pánu Bohu, k službe, k ľuďom okolo neho.

Dôstojný a usporiadaný priebeh pohrebu bol výrazom úcty všetkých prítomných k odchádzajúcej osobnosti brata farára Mišáka. V mene cirkevného zboru a pozostalej rodiny d'akujem všetkým, ktorí svojou účasťou, praktickou pomocou či inou formou pomohli k tomu, že naša rozlúčka s duchovným pastierom nám zostane zapísaná v pamäti ako jeden z vážnych a predsa Božím požehnaním naplnených dní.

Ján Velebír (uverejnené v EPST 13/ 2009)

K tejto smutnej no v živote cirkevného zboru významnej udalosti sa vraciame na niekoľkých nasledovných stranách. Sú na nich zachytené autentické časti programu stretnutí pred, počas i po pohrebe. Nech aj Vám pomôžu uložiť si tieto okamihy nielen do archívu spomienok, ale aj do zoznamu dôležitých podnetov a výziev nášho každodenného života. Cez život a dielo zosnulého brata farára nám Pán Boh ponúka mnoho takýchto podnetov na zamyslenie.

Návšteva v Getsemane

Bol som u Teba, Pane,
v tej Tvojej Getsemane
v modlitbe som Ťa prosil
o lásku, požehnanie,
ktorých mi tak treba
pre každý nový deň.

Tvoje láskyplné oči upreli sa na mňa
Ty si mi zažal v srdci
lásky pochodeň,
aby som na žitia údolí
mohol stať vedľa Teba,
krájať pre šťastie každý deň
z toho Tvojho chleba.
Ty si mi naladil srdce
k novej piesni,
velebný spev k Tvojej oslavie.
Pomáhal si mi v každej tiesni
viedol si ruky moje
k tej základnej stupnici života,
aby som poznal, čo sa všetko
z Tvojej vôle deje tu.

Ty si mi pomohol pochopiť prvé Tvoje slovo
a hľadieť v úzase na dobu rozkvetu,
pochopiť tajomstvo, prečo padá list,
prečo jeden tu zostáva
a druhý musí ísť.

Modlitbou mi otváraš dvere
do lepšieho sveta,
učíš ma rozumieť tomu,
prečo je duša tak krásne zaodetá,
prečo sa všetko na svete mení,
a predsa je tu niečo stále
v tom Božom svete krásne, neskonale.
Učíš ma vyslovíť to najkrajšie každučický deň,
hoc' zhasne žitia môjho pochodeň.

Nech sa stane, Pane, vôľa Tvoja
a dá môjmu životu lásky a pokoja.

Ján Mišák, (zbierka Ku komu pôjdeme?)

Modlitebné stretnutie pred pohrebom

pondelok 23.3. 2009

1 Mojžišova 18,1-5 "Hospodin sa zjavil Abrahámovi pri dubine Mamrého, keď za horúceho dňa sedel pri vchode do stanu. Tu pozdvihol oči, obzrel sa a videl troch mužov stáť pred sebou. Len čo ich zazrel, bežal im v ústrety od stanového vchodu, poklonil sa k zemi a povedal: Pane, ak som našiel milosť v tvojich očiach, neobíd svojho sluhu. Dám doniesť trochu vody, aby ste si umyli nohy; a odpočíňte si pod stromom. Ja však prinesiem kus chleba, aby ste sa občerstvili a potom pôjdete ďalej-ved práve preto ste odbočili k svojmu služobníkovi. Oni mu odpovedali: urob, ako si povedal ... "

Smútiaca rodina, bratia a sestry!

Pri každom pohrebe, ktorý prídu na faru ľudia nahlásiť sa snažím uvedomiť si s kým sa to vlastne lúčime. Nebolo to inak ani pri ohlásení úmrtia nášho zosnulého spolubrata, Jána Mišáka. Koho v ňom vlastne strácame? Kto zomrel? Otec, dedko, dlhorocný kňaz zboru, cirkevný činiteľ, ktorá z týchto funkcií ho najviac vystihovala?

Po chvíli úvah som si uvedomil, že najlepšie jeho život a úlohy, ktoré medzi nami plnil napíňa slovo patriarcha. Dnes vyprevádzame patriarchu. Kto to je? Vládcu? Sudca alebo kráľ? Nie. V dobe starej zmluvy to bol človek, ktorý stál na čele svojho rodu. Bol to ten, ktorý ostatným dával pocit spolupatričnosti, ku ktorému sa prichádzali radíť, ktorého poslúchali, aby v rodine bol poriadok, aby sa všetko dialo podľa práva. Patriarcha bol človek, ktorý mal ku svojmu rodu familiárny vzťah. Treba dodať, že sa staral nielen o svojich pokrvných, ale o celú čeľad', ktorá k jeho rodu patrila. Byť patriarchom znamenalo mať zodpovednosť, vyžadovalo múdrost', rozhladenosť'. Od patriarchu sa očakávalo aj vodcovstvo v duchovnom živote. Usmerňoval zraky všetkých na Boha, ktorému slúžili.

Dnes, a v ďalšie dva dni spomedzi nás vyprevádzame patriarchu. Človeka, ktorý nebol vládcu, ani sudca, ani človek mocenských štruktúr. Vyprevádzame morálnu autoritu a pritom človeka, ktorý bol bohatý v medziľudských vzťahoch.

Je zvláštnosťou našich evanjelických farárskych rodín to zvláštne napätie: byť manželom a otcom vo vlastnej rodine a zároveň byť človekom služobníkom pre všetkých v cirkevnom z bore. Prináša to mnohé zvláštne situácie, niekedy napätie, niekedy komplikácie. Ale patrí to k nášmu poslaniu. Rodina a zbor sa delia o jedného a toho istého človeka. Odmenou je na jednej strane nedostatok času spoločne stráveného, na druhej strane často výchova potomkov v tom duchu, ako vidia u svojho otca, mamy – v ochote venovať čas druhým, v otvorenosti pre potreby druhých. V pripravenosti nežiť len sebe a svojim záujmom. I také skúsenosti vnímame v rodine brata farára Mišáka.

Patriarcha, to nie je len človek, ktorý stojí vpred a vedie ostatných. To je aj človek, ktorý ide dopredu a rieši veci za ostatných. Vystupuje v ich mene na ich ochranu, vystupuje

pred zástup a prichádza k Hospodinovi.

Citoval som z 1. knihy Mojžišovej časť príbehu patriarchu, praoctca veriacich Abraháma. Táto časť príbehu pokračuje oznamením súdu nad Sodomou a Gomorou. Hospodin tam v sprivode dvoch anjelov navštívil Abraháma a oznámil mu svoj plán. Dve mestá na juhu krajiny zničí pre ich veľký hriech. Po spoločnom stolovaní sa anjeli pobrali vykonáť svoje dielo.

Čo potom nasledovalo? Abrahámova pokorná modlitba. Šestnásobná modlitba za ľudí, ktorých z väčszej časti ani nepoznal. Abrahám stojí, kľačí, modlí sa pred Hospodinom za druhých. To je úloha patriarchu. A Abrahám ju plnil. Zo srdca a ochotne.

Dnes vyprevádzame patriarchu tohto cirkevného zboru. Koľko modlitieb vyslal pán farár za druhých. Koľkokrát sa modlil za druhých pri pohreboch, výročiach, sobášoch, krstoch. Koľkokrát prichádzali k nemu v pastorálnych záležitostach a on s otcovskou trpežlivosťou počúval a potom sa modlil a prinášal pred Pána Boha to, čo mu povedali dôverujúci cirkevníci. Stál pred Hospodinom a zápasil za svoj ľud: aby Hospodin zachránil, by zachoval a dal novú šancu životu.

Aký bol výsledok takéhoto života v úlohe zverenej od Hospodina? O Abrahámovi sa dočítame nasledovné: „Počet rokov Abrahámovho života bol 175; potom skonal. Tak zomrel Abrahám v požehnanom veku, starý, sýty života, a bol pripojený k svojmu príbuzenstvu. (1 M 25,7-8). Tak skončil Abrahám svoj požehnaný život sýty vekom.

Toto Božie požehnanie sa splnilo aj v živote brata farára Mišáka. Božie slovo nám v známom 90. žalme zasľubuje, že čas nášho života je 70 rokov, pri dobrej sile 80 rokov. V živote nášho spolubrata boli mu dané aj roky navyše. Roky požehnané životom medzi jeho najbližšími, roky požehnané básnickou tvorbou i časom pokojnej a pokornej prípravy na smrť.

Dnes keď tento život dospel do cieľa žiada sa nám už len povedať: Vďaka Pánu Bohu za tento život. Vďaka vám, najbližím za podporu, pomoc a starostlivosť, ktorou ste svojmu otcovi, dedkovi umožnili, aby bol nielen váš, ale aby patril celému cirkevnému zboru, aj seniorátu

Nech mu je Pán Boh milostivý. Amen

Ján Velebír

Len v Bohu utíši sa moja duša; od Noho pochádza moja spása. Len On je moja skala, moja spása, môj hrad; veľmi sa neskátim. Na Bohu spočíva moja spása, moja česť; i skala mojej sily, moje útočisko je v Bohu. Dúfajte v Noho, ľudia, v každom čase; vylievajte si pred Ním srdce! Boh je naším útočiskom. Žalm 62, 2.3.8.9

Životopis brata farára Jána Mišáka

Životná púť brata farára Jána Mišáka sa začala 12. novembra 1919 v Slatinke nad Bebravou. Vstup dieťatka do života bol poznačený krutou ranou osudu – jeho otec Štefan náhle zomiera nedožijúc sa ani narodenia svojho syna. V pohnutých povojnových časoch sa jeho hrob pri Trenčianskej nemocnici zakrátko ani nedal identifikovať. Matka sa po čase vydala za mladšieho brata zosnulého manžela a tak výchovu prvorodeného syna spoločne s výchovou ďalších ôsmich detí zo spoločného vzťahu vzal na svoje plecia strýko. Vo vlastnom životopise však brat Mišák spomína len svojich rodicov Júliusa a Annu rod. Jakubčeková, ako tých dvoch jemu vzácných ľudí, ktorí ho postavili do života a vstepili základné hodnoty, ktoré ho sprevádzali až do smrti. Zvlášť spomínal na svoju mamu, jej zbožnosť a odovzdanosť do Božej vôle. Domáce spievanie nábožných piesní a pravidelná návšteva kostola v nedalekej Slatine patrili k neodmysliteľným prejavom duchovného života rodiny.

U rastúceho chlapca sa od malíčka prejavovalo zvláštne nadanie. Rád chodil do školy a to ešte skôr, ako dosiahol školopovinný vek. A tak už ako šesťročný plynule čítal a ako sedemročný prvýkrát sám prečítal Nový zákon. V tom čase ešte netušil, že štúdium Knihy kníh bude jeho celoživotným údelom.

V Mišákovskej rodine sa gazdovalo. Podľa zvyku, najstarší syn mal prevziať vedenie hospodárstva. Všetko v živote dorastajúceho mládenca k tomu smerovalo. On však mal už vtedy zgazdované iné zbožie. Pán Boh ho obdaril zvláštnym nadaním na štúdium, ktoré neušlo pozornosti nového kňaza v Slatine nad Bebravou, Pavla Chorváta. Ten spozoroval danosti mladého Janka Mišáka a inicioval rodinu, aby chlapca dala na štúdium. Sám sa postaral o učebnice, ktoré cez leto mal nádejnejší študent naštudovať. Po ich zvládnutí nastúpil brat Mišák rovno do tretieho ročníka reálneho gymnázia v Prešove a tak vlastne absolvoval program osemročného vzdelávania za šesť rokov.

Už v tomto období sa však profilovalo aj teologicke zameranie študujúceho mladíka. Nešiel študovať za kňaza pre pohodlie alebo honor. Mama mu vštepovala v tomto pre gazdovského chlapca netradičnom povolaní svedomitost a hlbokú kresťanskú zodpovednosť. S príslovečnou múdrostou zdravého sedliackeho rozumu syna vopred upozorňovala na úskalia duchovnej služby: mnohokrát dásť ľuďom celé svoje srdce a vsetci ďa nebudú chápať, ani všetko prijímať a ver, že ďa to bude bolieť. Príklad jej verného kresťanského života bol morálnym pilierom rozvíjajúcej sa osobnosti duchovného pastiera. O to tragickejšie vyznieva skutočnosť, že milujúca mama zažila len jediný krát služby Božie vykonané svojim synom. Stalo sa to počas jeho výpomoci v domácom zbere počas vianočných sviatkov. Na druhé Vianoce už nebola medzi živými a vysviacky svojho syna za kňaza sa nedožila.

Túžba brata Mišáka po vzdelávaní neustávala. Po absolvovaní Bohoslovenskej fakulty v Bratislave využil v rámci povojskowych výmenných študijných pobytov príležitosť študovať vo Francúzsku. Jedno z tridsiatich miest určených pre študentov zo Slovenska sa ušlo bratovi Mišákovi. V Strassburgu sa zapísal na štúdium teológie a filozofie. Ani počas zahraničných štúdií však neustala jeho orientácia do praktickej služby. Biskupom S.Š. Osuským bol poverený duchovne zaopatruvať slovenských evanjelikov vo Francúzsku. Znamenalo to veľa cestovania, ale aj mnoho krásnych skúseností. Rád z nich čerpal pri svojich spomienkach na mladosť. Pôsobil v južnom Francúzsku, aj v samotnom srdci krajiny v Paríži.

Po ročnom pobyste v zahraničí a po návrate do domoviny bol ustanovený za kaplana v Banskej Bystrici.

V roku 1949 bol jednomyselne zvolený za zborového farára v Chyžnom (Germerský seniorát). Tento zbor sa mu stal povestnou farárskou prvou láskou. Svoju ľudskú lásku však v tom istom roku pred Božím oltárom slúbil svojej manželke, Márii rod. Filkorovej. Pochádzala z rodiny evanjelického učiteľa, kantora Pavla Filkora v Ponikách. Sama vyštudovala za stredoškolskú učiteľku. No nové časy útlaku cirkevi jej ako manželke farára neumožnili rozvinúť sa v pedagogickej činnosti. Manželka Mária svoj život odovzdala do služby svojho manžela. Aby on mohol konáť svoju prácu nerušene a intenzívne, snažila sa všetky starosti o domácnosť a rodinu vybaviť podľa svojich najlepších schopností. Svojou láskavou povahou a oddanostou vytvorila manželovi potrebné zázemie pre jeho farársku činnosť. Toto všetko bolo dvojnásobne potrebné po príchode rodiny Mišákovej do Bardejova. Rozsiahly cirkevný zbor, v tom čase zahŕňal ešte aj Richvald a Zlaté so Sveržovom. Takýto rozsah prác a úlohy čakajúce na vyriešenie si vyžadovali skutočne úplne celého človeka.

Leto 1955 bol čas, v ktorom sa životné cesty brata Jána Mišáka spojili so starobylým kráľovským mestom Bardejov. Mesto, ľudia, atmosféra dýchajúca významnou historiou a vyzývajúcou súčasnosťou mu učarovali natoľko, že sa tu usadil napokon až do smrti. K dvom dcérkam, Silvii a Danici, ktoré sa v rodine Mišákovej narodili v Chyžnom pribudol aj v Bardejove narodený syn Janko.

Úloh, ktoré tu na novozvoleného farára čakali bolo mnoho. Na jednej starne konsolidovať rôznymi okolnosťami neusporiadane pomery v zbere. Na druhej strane bolo treba čeliť silnejúcomu tlaku socialistickej neprajnosti, obmedzaniu prejavov viery. Zároveň sa však nechcel uspokojiť s útlmovým programom pre cirkevný zbor. Naopak. V ďažkých podmienkach socialistickej kontroly nad cirkvou sa mu s Božou pomocou a pod mocnou Božou ochranou podarilo spoločne s cirkevníkmi postupne opraviť, prebudovať, alebo

úplne nanovo postaviť kostoly v Zlatom, Sveržove, Lukavici, Vyšnej Voli, opraviť kostol v Bardejove. Po nežnej revolúcii k tomu pribudli modlitebňa v Mokroluhu veža kostola v Lukavici, oprava Auditória v Bardejove. Po rozhodnutí zabrať starú faru pre potreby stavby novej pošty sa musel podujať v súčinnosti s ďalšími členmi zboru na stavbu novej fary. Popri povinnostach v z bore sa mu časom ušli aj viaceré zodpovednosti v ďalších grémiach cirkvi.

Vo svojom voľnom čase rád rozvíjal svoje umelecké sklyny. Okrem toho, že si rád zamuzicíroval na klavíri či za harmóniom, pokúšal sa svoje nápady a nálady vložiť aj do tvorby nových piesní. Samostatnou kapitolou jeho činnosti je básnická tvorba, ktorá neušla pozornosti nielen v z bore a cirkvi, ale aj za hranicami spoločenstva veriacich. Tri básnické zbierky v sebe zahrňajú predovšetkým myšlienky a podnety z obdobia jeho zrelého veku na sklonku života. Na základe jeho mnohostrannej aktivity a pre významný podiel na rozvoji mesta a regiónu mu bol pri 80. narodeninách udelený titul čestného občana mesta.

Brat farár Mišák bol Pánom Bohom obdaréný vrelým vzťahom k ľuďom. Do vysokého veku, do posledných chvíľ mu Pán Boh zachoval jasnú myseľ a čistý úsudok. Prekvapoval svojich cirkevníkov, keď ich po rokoch dokázal na ulici familiárne osloviť po mene, pripomenúť rodinné okolnosti, spomenúť čosi pekné, čo spolu prežili.

Od roku 1996 jeho kroky na životnej ceste osireli odchodom vernej manželky. Neostal však sám. V neustálej opatere, starostlivosti v Bardejove bývajúceho syna Jána s nevestou Alenkou, ale aj oboch dcér Silvie a Danice z Košíc, ktoré pravidelne prichádzali k otcovi, dožíval posledné roky svojej služby do roku 2002 a po odchode na dôchodok aj roky zaslúženého odpočinku.

V tomto veku však prišlo už aj čo to pretrpieť. Objavili sa vázne zdravotné problémy, ktoré predovšetkým s podporou zdravotníkov zo svojej rodiny zvládal úspešne až do posledných chvíľ v kruhu rodiny. Aj v tomto čase sa s radosťou venoval svojim vnúčatám, zvlášť najmladšiemu Jánovi z rodu Mišákov. S radosťou podporoval jeho hudobné vzdelanie a ešte viac sa tešil z jeho duchovného napredovania.

Tak dožíval svoj život v kruhu najbližších, obklopený ich starostlivosťou, láskou, tiež pozornosťou a úctou svojich cirkevníkov, známych a priateľov. Život naplnený Božím požehnaním a pomocou ukončil Pán Boh v nedele 22. marca 2009, čím naplnil ešte aj jedno z posledných želaní svojho služobníka: zomrieť v nedele, v deň Kristovho víťazstva nad smrťou. V nedeľu, deň služby Bohu, ktorá na dlhé desaťročia poznačila životné cesty farára, konseniora Jána Mišáka.

Týmto dňom sa z jeho veku naplnilo 89 rokov, 4 mesiace a 10 dní života.

Z kondolenčných listov

Dožil sa požehnaného veku a veľkú jeho časť venoval naplneniu povolania a životného poslania, slúžiť na slávu Božiu a k požehnaniu svojim bratom a sestrám v Kristovi. Za túto jeho obetavú službu aj v neľahkých časoch mu patrí úprimná vdaka a úcta.

za Zbor biskupov ECAV na Slovensku Miloš Klátk, generálny biskup

Pre neho je smrť naplnením jeho viery v Spasiteľa Ježiša Krista.... My sa nelúčime navždy, pretože smrť pre nás nie je koncom ale novým začiatkom, začiatkom nového života s Kristom. Apoštol Pavel v jednom zo svojich listov o smrti napísal: Túžim už umrieť a byť s Kristom. V tých slovách nie je cítiť smútok, ale radosť zo stretnutia s Ním. Iba veriaci ľudia majú právo takto sa pozerať na smrť.

rodina Petrova, Obišovce

Hoci som od neho mladší o 22 rokov, predsa sme si rozumeli vo veciach Božích i našej cirkvi. Pri mojich pobytach v kúpeľoch som nikdy nezabudol prísť do kostola, on ma vždy povolal aj na faru a často sme viedli spolu dlhé debaty. ... Viem z jeho rozprávaní, čo všetko prežil za roky socializmu so „súdruhmi“ za tie roky pastorizácie v Bardejove. Cením si ho za jeho oddanosť cirkvi, Božiemu slovu ...

Dr. Vladimír Láska, Svätý Jur

Vždy som si rád spomíнал a stále budem vďačne spomínať na všetko, čo som od Vášho ocka prijal. Rád o tom hovorím v mojej rodine a rád o tom hovorím aj na prednáškach na fakulte študentom, keď uvažujeme o spôsobe vyučovania náboženstva, spôsobe kázania Božieho slova i prístupu k ľuďom. V tom všetkom mi bol Váš ocko inšpirujúcim príkladom. Obdivoval som jeho majstrovské narábanie so slovom, jeho rečnícke a rozprávačské umenie, jeho svedomitosť a neúnavnosť v službe i túžbu sa ustavične vzdelávať a poznáne odovzdávať ďalej.

Jozef Benka s rodinou, Pezinok

Pozdrav nad hrobom za rodný zbor Slatina nad Bebravou

Všetci, ktorí sme ho poznali, si ho veľmi vážime a ceníme pre jeho vzácné duchovné hodnoty a vysoké morálne a vedomostné kvality, ktorými celý svoj požehnaný život disponoval a obohatcoval všetkých tých, s ktorými prichádzal do kontaktu.

Jeho služba na Božej vinici zanechala hlbokú a nezmazateľnú brázdu na roli našej cirkvi a predovšetkým v srdciach a dušíach tých, ktorým po celé roky zvestoval spásenosnú pravdu Božieho slova. My všetci v jeho rodnom cirkevnom zbere budeme vždy na neho spomínať s vďačnosťou a láskou tak, ako to robil aj on sám, keď zdôraznil v nejednom telefonickom rozhovore - že každý deň prichádza v modlitbách domov - do Slatiny.

Nech vás - milí pozostalí - Pán Boh poteší a naplní nádejou nového a radostného stretnutia raz v nebesiach, kde nebude už lúčenia ani síz. Kiež vás povzbudia slová tejto modlitby, ktorou z úprimného srdca myslím na vás:

*Hoc tok žitia zastaviť nedokážeme, ani zvrátiť rieky prúd,
k Tebe Bože - Pane času,
chceme sa i v túto žiaľnu chvíľu privinúť.*

*Prednieš pred Tvoju tvár vďaka žalm a hymnu chvál,
že si našej cirkvi i tejto krajine tohto vzácnego človeka dal.
Čo bohatstvom vznešených duchovných darov,*

*zvestou spásenosnej pravdy Tvojho slova hladných sýtil,
čo slovom básnika ubolených a užialených nádejou tešil.*

*Tys' Pane oporou a posilou mu bol,
v Tvojej službe verne stál*

a nám mnohým tak príkladom a vzorom bol.

*Vzorom viery, úprimnej lásky, pochopenia,
vzorom horlivosti a múdrosti*

v tom všetkom tkvela jeho osobnosť veľká.

*Dnes pri tejto rozlúčke cítime bolest, stratu žiaľnu,
úprimne Bože prosíme, poteš nás*

a srdcu trúchliacemu zošli potešenia mannu.

Kiež zrak náš do nebies vzhliada,

vidiac večnosť do ktorej vstupuje ten,

ktorý nám drahý bol a takým i vždy zostane. Amen.

Martina Tlkancová, zborová farárka

Z príhovoru brata farára Jána Jágerského

Poznali sme sa ešte z fakulty a potom z práce na vinici Pánovej, najmä, keď som po 38 rokoch služby evanjelia prišiel sem na východ, do Šarišsko-zemplínskeho seniorátu v roku 1986, už ako 67 ročný, do cirkevného zboru Lopúchov. Tu sme sa vzájomne lepšie poznávali. Tu som poznával jeho prácu v rozsiahлом bardejovskom cirkevnom zbere. Obdivoval som ho a sám seba sa pýtal, kde len berie toľko síl, ale hneď si aj na túto otázku odpovedal: prítomná je u neho Božia milostivá pomoc, tá ho drží a on sa drží jej.

Za jeho pôsobenia neboli ste, bratia a sestry beztvárnym telesom, ale rodinou Ježiša Krista, ako svojho Pána a Spasiteľa, rodinou, pre ktorú mal vždy otvorené svoje srdce, ktoré pozorne a svedomite sledovalo tep väčšo duchovného života, či bije podľa vyznania viery predkov, či Ježiš Kristus je skutočne jeho základom, uholním kameňom, skalou vekov, na ktorej je založená naša evanjelická a.v. cirkev, či v zbere sú evanjelici večného Kristovho evanjelia úprimní milovníci, či majú základ na skale – Krista, a Jeho učení.

V bratovi Jánovi som poznal pokorného, ochotného, tichého rozsieváča čistého zrna, Kristovho evanjelia nehodného Pánovho služobníka, túžaceho na každý deň po Kristovej milosti. To nás tiež vzájomne zbližovalo. V našej službe totiž išlo nám vždy predovšetkým o cirkev Ježiša Krista, o tú ctnú a milú, všetkými cnotami ozdobenú pannu, ako ju videl a predstavoval si aj reformátor Luther.

Preto Ján aj nadálej v mojom srdci žije, neumrel a verím, že neumrel a žije i vo vašich srdciach bratia a sestry bardejovského cirkevného zboru, že zostane vo vašich spomienkach, vo svetle vašich očí, v tlkote vašich sŕdc.

Preto aj ja, z milosti Božej prekročiaci už plnú jeseň života, ako nehodný služobník, hľadiac na túto rakvu s Dávidom sice žalostím: bôľno mi za tebou, brat môj, ale zároveň sa aj teším, vyznávajúc s apoštolom: Ale vďaka Bohu, ktorý dal nám víťazstvo v našom Pánovi Ježišovi Kristovi. Jemu, Kráľovi vekov nesmrteľnému, buď chvála a čest na veky vekov.

Pane, ku komu pôjdeme?

Slová večného života máš.

Pochopili sme to a vieme,

Preto my PRI TEBE NAVŽDY ZOSTANEME.

Boli sme s Tebou za tri roky každý deň

Ty si zapaloval v srdci viery pochodeň.

Spoliehali sme sa vo všetkom na Teba,

Z nášho snaženia bez Teba bola by pahreba.

Náš dom bol by pustý, múry studené,

kto by nás tak ľaskavo oslovil po mene?

Nikto tak nevystrel ruku nad nami

A chránil našu čest.

Kto by nám udával správny smer

Na križovatkách ciest?

Nikto tak s láskou nepohľadil hlavu ubolenú,

V srdci by nebola čistá radosť, ale plno blenu

Ty si podaroval pokoj našej duši.

Slzy v našich očiach nik iný neosuší.

Pane, ku komu pôjdeme?

Len Ty slová večného života máš.

Ján Mišák

Služby Božie s aktívnou účasťou mládeže

V nedeľu 28. decembra 2008 sme sa ráno ako zvyčajne zhromaždili v Božom chráme, aby sme spoločne chválili nášho Pána. Tieto služby Božie boli však svojou formou trochu výnimočnejšie než inokedy.

Už samotný názov „Služby Božie s aktívnou účasťou mládeže“ prezrádzal, že sa na týchto službách Božích zúčastní aktívne aj mládež. Liturgiou a kázňou slova Božieho poslúžil jeden zo študentov teológie z nášho cirkevného zboru, Marek Hrivňák. Služby sme začali netradične predspevom Vojdite, plesajme za sprievodu našej mládežníckej kapely, ktorá nás striedavo s organom hudobne sprevádzala aj v ďalších častiach programu. Netradičnú formu mal aj pozdrav, pri ktorom sme mohli podať ruku našim spolusediacim, pozdraviť ich či povedať párr povzbudivých slov a uvedomiť si tak, že na službách Božích nechceme prezívať spoločenstvo iba s Pánom Bohom, ale i navzájom s ostatnými spoluveriacimi, ako veľká Božia rodina. Ústami mládežníkov zazneli aj texty zo Starej i Novej zmluvy a modlitby. Pred kázňou sme sa mohli započúvať do textu piesne v podaní kapely ako aj básne Ivky Lövingerovej a Ivky Skoncovej zloženej práve na túto príležitosť. V kázni slova Božieho sme sa zamýšľali nad slovami z Jánovho evanjelia „Slovo stalo sa telom a prebývalo medzi nami“. Každý z nás si mohol pripomenúť, čo všetko nám Pán Ježiš daroval, keď sa On sám narodil ako človek, zažíval radosť či smútok, uzdravoval, ale cítil i bolest z nepochopenia a zo zrady. A to všetko kvôli nám. Tiež sme rozmyšľali, či sme skutočne prijali slobodu v Pánovi Ježišovi Kristovi, alebo je pre nás jednoduchšie žiť v „zabehaných koľajach“ otroctva hriechu.

Aj keď forma týchto služieb Božích sa trochu líšila od zvyčajnej nedele, obsah ostal ten istý. Pre nás mládežníkov (a verím, že nielen pre nás) boli tieto služby Božie veľkým požehnaním a povzbudením v našej službe. Touto cestou by sme sa chceli podakovať vedeniu cirkevného zboru za prejavenu dôveru. Mali sme a máme veľkú radosť z toho, že sme dostali príležitosť aktívne sa podieľať nielen na rôznych aktivitách cirkevného zboru, ale aj priamo na službách Božích a spoločne s vami ostatnými oslavovať Pána Boha. Ďakujeme, že nás prijímate medzi seba a tešíme sa na stretnutie pri podobnej príležnosti.

Daniela Klučariková

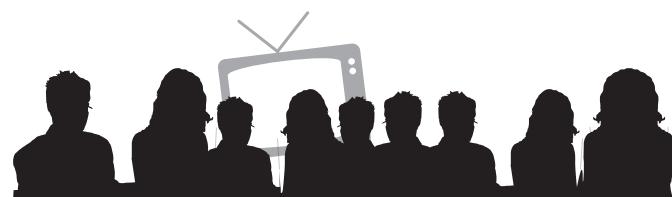
Mládež (mladá krv) v ECAV Bardejov sa aktívne podieľa na práci v z bore a snažia sa robiť všetko preto, aby oslavili Boha akýmkoľvek spôsobom. Novinkou v bardéjovskom z bore je príprava spravodajstva „K-TV“ (televízie Klubu 17:14). Naši mládežníci ho spustili v septembri 2008. Prvé vydanie, ktoré bolo prezentované 5. septembra 2008, malo veľký úspech, ale keďže pôvodný tím, ktorý pripravil to prvé vysielanie, chcel trochu oživiť K-TV, začali sa iní ľudia, ktorí by mali o takúto prácu záujem. To znamená iní moderátori, redaktori, kameramani. Spravodajstvo vo svojom každom vydani mapuje dianie v z bore, informuje o zaujímavých podujatiach i akciách, prostredníctvom ktorých sa utužujú vzťahy v spoločenstve mladých, ale aj starších bratov a sestier. Odozvy sú zatial veľmi dobré, čomu sa tešíme. A ja za všetkých môžem povedať, že sa budeme snažiť, aby naša „televízna kuchyňa“ mala naďalej dobrý ohlas u „divákov“.

K-TV sa vysiela zväčša raz do mesiaca a klub dorastu 17:14 je miestom, kde sa môžeme pochváliť tým, čo sme vyprodukovali. Myslím si, že mladí ľudia, ktorí sa rozhodli spolupracovať a tvoriť reportáže do spravodajstva K-TV, sú pre túto prácu celkom zanietení, hoci niekedy to tak nevyzerá. Aj keď na druhej strane treba povedať, že vždy je čo vylepšovať, ale niekedy to naozaj nie je možné, napríklad aj kvôli časovým podmienkam. Ved' nájdú sa aj takí, ktorí majú iné aktivity, krúžky, iný program a sem-tam je náročné nájsť vhodný termín pre všetkých, ale zväčša sa to podarí a my sa dohodneme na termíne. Ktorý vyhovuje všetkým zainteresovaným.

S Božou pomocou väčšinou odvedieme prácu, za ktorou si stojíme. Preto vďaka patrí všetkým, ktorým bola daná šanca podieľať sa na pripravovaní K-TV, oni sa jej chopili a nepustili z rúk. No bez Boha by sme neboli schopní takej snahy, ktorú vynakladáme, preto obrovské ĎAKUJEM patrí v prvom a neposlednom rade aj Jemu.

Stanislav Petrič

ProChrist 2009

Po troch rokoch opäť na evanjelizáciu

Po troch rokoch sme v Bardejove opäť prijali pozvanie zúčastniť sa na satelitnej evanjelizácii Pro Christ. Po skúsenostiach z predchádzajúcich podujatí pod týmto názvom to bolo celkom prirodzené rozhodnutie. Stretnutia pri Božom slove podávanom v modernom šate, s modernými hudobnými prejavmi a použitím vymoženosť modernej techniky oslovili v roku 2003, 2005 a 2006 veľké množstvo ľudí v Bardejove a na okolí.

V roku 2009 sa program evanjelizácie Pro Christ odohrával v nemeckom meste Chemnitz, ktoré leží na juhu bývalej NDR. V čase socializmu bolo mesto známe pod názvom Karl Marx Stadt. O to väčšou výzvou sa stalo pre organizátorov evanjelizácie. Toto mesto je vzorovým predstaviteľom miest bývalého východného Nemecka, ktoré bolo tak hlboko postihnuté útlakom viery. Len veľmi malá časť obyvateľov bývalej NDR sa dnes priznáva ku kresťanstvu. Na evanjelizačných stretnutiach sa v tomto meste zhromažďovalo v športovej hale štyri až päť tisíc, neskôr pre veľký záujem aj v provizórne postavenom stane ďalších tisíc účastníkov večerných programov.

Okrem miesta, kde sa evanjelizácia konala naživo bol program prenášaný satelitom na stovky miest v Nemecku. Často sa stretnutia odohrávali aj vo veľmi netradičnom prostredí, v kluboch, nákupných centrách, supermarketoch, telocvičniach a podobne. Okrem toho bol satelitný prenos o deň neskôr už aj s prekladom prenášaný do ďalších 16 krajín Európy.

ProChrist v(u) nás

Program evanjelizácie sa v našom zbere začal službami Božími v nedeľu večer 15. marca. Pod názvom Impulzy sme sledovali úvodný program a kázeň brata Parzanyho. Zámerom tohto prvého stretnutia bolo doslova dať domácim cirkevným zborom, kam sa bude evanjelizácia prenášať niekoľko impulzov, ako sa na ňu vnútorne duchovne pripraviť.

Samotné stretnutia sa na Slovensku konali na viac ako 60 miestach, vo veľkej väčšine v evanjelických cirkevných zboroch. V našom zbere sme mali dve prenosové miesta, v kultúrnom dome v Lukavici a v Bardejove v jedálni Hotelovej akadémie.

Hlavná spoločná téma ôsmych večerov znala: Pochybnosti a úžas. V sérii kázni kazateľ Parzany viedol poslucháčov na základe príbehov z evanjelia cestou od pochybností vo viere, nejasností v otázkach o Bohu k úžasu po spoznaní jeho lásky, moci a autority.

Pre nás, domácich bolo veľkou úlohou zvládnuť nielen organizačné prípravné práce, ale aj samotné úvodné programy. Ich úlohou bolo pomôcť poslucháčom prelaďiť svoje myse a srdcia z toho, čím sa zaoberali po celý deň na to, čo bolo pre nich pripravené počas evanjelizačných večerov. Vďaka Božej pomoci a požehnaniu podarilo sa nám tak v Lukavici ako aj v Bardejove osloviť mnohých ochotných spevákov, veriacich ľudí, ktorí boli ochotní svedčiť o Božej prítomnosti v ich živote piesňou, svedectvom či inou formou. Tieto programy pomáhali uvedomiť si, že účastníci evanjelizácie neprišli do kina pozerať sa na nejaký program, ale že sú súčasťou spoločenstva, v ktorom zvestované slovo je živé a aktuálne tak na obrazovke, medzi ľuďmi v Nemecku, ako aj v živote nás, tu na Slovensku.

Spolupráca na Božom diele

Celá evanjelizácia by nebola možná bez ochotnej spolupráce veľkého množstva spolupracovníkov v Bardejove, Lukavici aj v širšom okolí. Len v najbližšom okruhu spolupracovníkov, ktorí sa priamo podieľali na príprave, organizácii, duchovnom poradenstve, technickom zabezpečení

a pri literatúre bolo temer päť desiatok ľudí. Okrem toho ďalších viac ako sto bratov a sestier vystupovalo v hudobnej časti programu.

Na oboch miestach boli večerné stretnutia sprevádzané modlitebnými zápasmi, stíšeniami sa tých, ktorí takýmto spôsobom vyprosovali od Pána Boha pomoc, ochranu, zdar celého podujatia. Skutočne musíme vyznať so žalmistom: Keby Pán Boh nebol s nami ... nebolo by sa nám podarilo dielo, z ktorého sme prijali toľko požehnania.

Samozrejme, ako všetko, do čoho sa my ľudia pustíme, aj evanjelizácia mala mnoho organizačných alebo programových slabších okamihov. Možno si niektoré všimli aj účastníci, niektoré možno len organizátori. Nepýšime sa nimi, lebo hovoria o našej ľudskej slabosti. Radi by sme sa ich pri ďalších podujatiach vyvarovali. No zároveň s radosťou spoznávame, že práve pri našich slabostiah sa o to viac dokazuje Božia moc a veľkosť. Vďaka Pánu Bohu za to, čo sme spoločne mohli z Jeho ruky prijať.

Záznam z celého podujatia bude o nejaký čas k dispozícii aj na DVD. (Prednášky z roku 2006 sú v slovenskom preklade k dispozícii už aj teraz.) Kto by sa chcel k Pro Christu 2009 vrátiť, môže si tento záznam objednať na farskom úrade alebo v predajni v Auditóriu.

Napokon vyjadrujem ešte srdečné poděkovanie všetkým ochotným spolupracovníkom z našho evanjelického cirkevného zboru, susedných zborov, zboru Cirkvi Bratskej, z občianskeho združenia Mládež pre Krista - Slovensko za ochotnú spolu-prácu, pomoc, radu, modlitby, venovaný čas. Ďakujem aj za všetky peňažné dary a zbierky, ktoré sme na účel evanjelizácie prijali. Vďaka patrí aj za technickú pomoc firme Tvsat Germany, zvukárom z firmy NESTsound, Obci Lukavica a Hotelovej akadémii v Bardejove a ostatným ochotným pomocníkom. Verím, že Pán Boh nájde spôsob, ako každému z vás vynahradí vašu pomoc svojim požehnaním. A možno tak už aj urobil počas evanjelizácie.

Ján Velebír

Anketa

Účastníkov evanjelizácie sme sa spýtali:

Čo ti dáva Pro Christ, prečo sem prichádza?

Čo zaujíma vás si tu zažil?

Marek Hrivňák (BJ)

Prvá vec je to, čo mi už dal, pretože toto nie je prvý Pro Christ, ktorý v Bardejove robíme. Počas tých predchádzajúcich Pro Christov sme sa veľa vecí naučili. Pro Christ je výborným priestorom, kde ľudia môžu prísť k Pánovi Ježišovi Kristovi a kde Ho môžeme zvestovať. Teda učím sa tu zvestovať Ježiša Krista a nehanbiť sa za evanjelium Kristovo.

Skúsenosti sú rôzne. Niektory sú to skúsenosti stresové, keď niečo nestihame, nezvládame. Takže sa tu učíme aj zvládať stresové situácie. No a potom je tu veľa milých stretnutí a rozhovorov s ľuďmi, keď vplyvom toho slova, ktoré je tu zvestované sa ľudia otvárajú a sú prístupní k rozhovorom o Bohu. To sú asi najvzácnejšie chvíle pri Pro Christe.

Bibka a Baška Pavlišákové:

Mne dáva príležitosť slúžiť Bohu, byť tu pre ľudí. Iným možno dáva povzbudenie príležitosť na prebudenie.

Veľké povzbudenie vo viere, možnosť slúžiť iným a mať z toho radosť. Iným dáva možno aj príležitosť spoznať Ježiša tak, aby mohli zmeniť svoj život od základu a viedli ho k Bohu.

Výnimočná bola chvíľa, keď dopredu na výzvu vystúpilo niekoľko mladých ľudí. A tiež sú to vzácné chvíle jednoty, ktoré prežívame, keď sme spolu na modlitbách.

Peter Demčo:

Bol som už aj na predchádzajúcim Pro Christe a boli to pre mňa také zaujímavé zážitky, preto som sa rozhodol, že prídem znova. Oslovuje ma celková atmosféra a prednášky brata farára Parzanyho.

Dávid Schader:

Pre nás hudobníkov je to veľmi silný zážitok, že tu vystupujeme ako kapela, že tu hráme aj pre starších, nielen pre mladých. Je to pre nás výzva, lebo niektorí to prijímajú dobre, iný horšie, ale viac bolo asi tých dobrých odoziev.

Mirka Polčová:

Pre mňa bol veľkým zážitkom čas, ktorý som prežila v duchovnom poradenstve. Mala som veľmi zaujímavý rozhovor o Bohu, veľmi úprimný a otvorený. Bola som milo prekvapená, ako ľudia môžu úprimne brať vieriť a byť oslovení, keď sú pripravení prísť dopredu a doslova povedať Pánu Ježišovi: Áno, som tu, Pane, konaj v mojom živote. Mňa osobne to veľmi povzbudilo. Vidím, že v tom Pro Christ splnil svoj účel.

Slavo Jašš (zvukár):

Pro Christ ma veľa naučil aj po technickej stránke. No bolo hovorené aj veľmi dobré slovo, ktoré môžem použiť ako každý iný človek do svojho života. Myslím, že to je akcia, na ktorej môžu ľudia prísť k Pánu Bohu, spoznať Ho. My ako technici sme často pod stresom, lebo veci nevychádzajú tak, ako chceme. No učíme sa dôverovať Pánu Bohu, lebo vidíme, že nie vždy sme my tí najšikovnejší. Aj my technici to zvládneme len s pomocou Boha. Sme ľudia, ako každý iný a tak spoznávame, že bez Boha nemôžeme nič.

Vlasto Beňa:

Pro Christ je pre mňa skúsenosťou spolupráce, kde sme sa všetci dali dokopy. Už predtým sme sa dlho modlili za takú spoluprácu. Teraz vidíme, že padli bariéry medzi cirkvami a sme tu všetci spolu, ako jeden Boží ľud, ktorý sa tu stretáva. To je pre mňa

najvzácnejšie. A potom tá pekná skúsenosť, že tu vidím ľudí, ktorí prichádzajú počúvajú takú čistú zvest evanjelia, akú niektorí možno nemali možnosť počuť. Tá zvest je dobrá aj pre mňa, ktorý som to rozhodnutie pre Krista urobil pred mnohými rokmi a žijem život pokánia. A predsa mi mráz behá po chrbte, lebo sú to vždy nové podnety, ktoré človek dostáva na takýchto akciach.

Viera Eštoková:

Pro Christ mi dáva veľa. Slúžim tu pri literatúre a mám radosť, že ľudí oslovuje aj toto písané slovo. Najúžasnejší zážitok bol, keď som mohla vidieť, ako aj v mojej rodine sa dvaja ľudia otvorili zvesti Pána Ježiša. To bola pre mňa úžasná správa.

Eva Pavlišáková:

Bola som tu okrem soboty každý deň. Je to už moja tretia evanjelizácia Pro Christ. Bola som oslovená už na niektorej z predchádzajúcich, preto sem chodím stále. Nenechám si ujsť túto príležitosť. Je to veľmi dôležité pre dušu. Otvárajú sa nám tu veci, ktoré sú akoby pochované v našom vnútri. Toto spoločenstvo ma obživuje.

manželia Šimovci :

Dáva nám to veľa pokory, úľavy v živote.

Jarka Petričová:

Som tu už tretí krát, je tu dobre, stretnem tu veľa priateľov, počujem tu dobrú tému, dobrú hudbu.

Mirka a Alenka Pisarcíkové:

Dnes som tu preto, lebo ma mama prinútila, ale ostatné dni som prišla sama. (Ďakujeme mamke, že vie, čo je pre jej dcéru dobré.) Všade, kde je Boh tam treba prísť

Janka Rybárová:

Spočiatku som sem chodila s rodinou, bola to taká rodinná akcia. Teraz chodím preto, že chcem, má to pre mňa zmysel. Myslím, že kázne majú veľa do seba, len ich treba počúvať.

Z postrehov ďalších účastníkov, ktoré sme dostali v písomnej ankete:

Otázka: Čo mi priniesol a čo mi dáva Pro Christ ?

*zaujíma vás hostia, silné svedectvo, skvelé kázne

*bolo to moje prvé stretnutie tohto typu. Mnohé myšlienky v témach sa ma priamo dotýkali. Pomohli mi pochopiť určité veci.

*Nádherný spevokol Svetielko z rim. kat. cirkvi.

*Bol som tu po prvý krát. Vnímal som, že Pán Boh bol reálne v srdciach ľudí

Konfirmácia

23. a 24. mája v našom cirkevnom zbere prebehla konfirmácia 36 konfirmandov tohto ročníka. Obzrime sa za touto slávnosťou očami niektorých jej účastníkov:

Sme šťastní, že sme po dvoch rokoch konfirmačnej prípravy mohli byť začlenení medzi dospelých členov našej cirkvi. Ale na druhej strane po prvom týždni od konfirmácie nám začínajú spoločné stretnutia na sobotňajších vyučovaniach či piatkových skúšaniach chýbať. Naše obavy z nového, ktoré určite každý mal pred prvým stretnutím, sa postupne po každom vyučovaní premieňali na nové zážitky a skúsenosti. Každá nová informácia, ktorá sa dostala do našich hláv bola najprv možno len obyčajnou informáciou, no postupne sa tieto poznatky začali v našich myslach premieňať na nový skutočný fakt, dôležitý pre náš život. Boli sme sice niekedy na vyučovaniach dosť neposední, ale to sme sa snažili za dva roky čo najviac zmeniť. No zo všetkého nám po dvoch rokoch najviac chýbajú spoločné konfirmačné víkendovky. Tie boli plné nových zážitkov, smiechu, ale aj vážnych rozhovorov pri vyučovaní. Všetky tieto zážitky a informácie chceme teraz čo najlepšie preniesť aj do nášho života. Vieme, že to nebude ľahké, ale veríme, že nám Pán Boh bude pomáhať.

Samuel a Daniel Foľta, Janka Šellongová

Foto pochádza z prípravnej víkendovky pred konfirmáciou.
(foto: Deniska Benková)

Humor našich konfirmandov

Chceli sme vám priniesť aj niekoľko zábavných odpovedí z konfirmačných testov, ale treba priznať, že po dvoch rokoch učenia a prípravných testoch, opakovaní, nebolo veľmi z čoho vyberať. Naveľa, navela, našli sme aspoň niekoľko odrobiniek humoru v odpovediach konfirmandov:

Čo sa stalo na hore Sinaj?

- Možiš tam objavil dva kamene, na ktorých boli prikázania.

Čo má obsahovať modlitba?

- dokopy všetko

Názov podobenstva (O desiatich pannách)

- Desať pán.

Vymenuj sviatky bezslávnostnej polovice cirkevného roka:

- sviatok práce, traja králi ...

Aký sme my seniorát?

- Západozemplínsky

Meno a priezvisko: **Ing. Milan Benka**
 Bydlisko: **Ťačevská 40, Bardejov**
 Miesto narodenia: **Bardejov**
 Vek: **38 rokov**
 Občianstvo: **SR**
 Rodinný stav: **ženatý, dve deti**

Vzdelanie: Technická univerzita Košice
 Zamestnanie: ekonóm, daňový poradca

Funkcie dosiaľ vykonávané v cirkvi: žiadne

Cudzie jazyky: Ruština - aktívne
 Angličtina - pasívne

Záujmy: rodina, práca

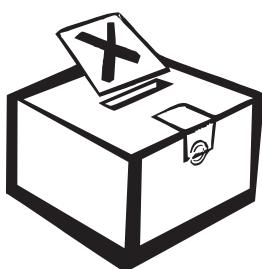
V čom vidím ľažisko svojej práce, ak budem zvolený:

Základným cieľom každého zborového dozorca je stmeliť zbor ako spoločenstvo veriacich. V našom zbere je potrebné zlepšiť komunikáciu medzi matkocirkvou a dcérocirkvami, respektíve filiami. Sme jeden cirkevný zbor a teda spolupatrienosť by mala byť v zbere viditeľná. Podľa môjho názoru má nás zbor v tomto smere ešte veľa čo naprávať.

Spolupráca so zborovým farárom by mala byť ľažiskom mojich aktivít v oblasti duchovného života. Každý z nás má od Pána Boha iný talent. Zborový farár dostal do vienka talent šíriť Božie slovo. Môj talent je skôr v riadiacich schopnostiach.

V oblasti hospodárskej chcem uplatniť poznatky získané počas doterajšej praxe, zefektívniť hospodárenie s majetkom zboru, vniest maximálnu transparentnosť do hospodárenia, dosiahnuť maximálny úžitok pre zbor za cenu čo najmenších výdajov.

V celom svete zúri kríza. Je to kríza morálky a dôvery. Ukážme spolu, že v našom zbere takúto krízu nepripustíme. Odstráňme zo svojich sŕdc nedôveru, zlobu, závisť a nenávist. A potom v mene Božom bude nás zbor prosperovať po duchovnej aj hospodárskej stránke.

Volby dozorca

11.januára 2009 sa v našom cirkevnom zbere konal volebný konvent, ktorého programom bola volba dozorca. Z troch navrhovaných kandidátov ani jeden nedosiahol potrebnú nadpolovičnú väčšinu hlasov. Následne 7. mája 2009 zasadlo kandidačné presbyterstvo pod vedením seniorálneho predsedníctva, aby otázkou volieb posunulo do druhého kola. Na presbyterstve boli ako kandidáti na funkciu dozorca navrhnutí bratia, ktorých životopisy podávame na stránkach tohto časopisu.

Meno a priezvisko: **Ing. Jaroslav Folta**
 Bydlisko: **Štefánikova 28, 085 01 Bardejov**
 Miesto narodenia: **Bardejov**
 Vek: **49 rokov**
 Občianstvo: **SR**
 Rodinný stav: **ženatý, dve deti**

Vzdelanie :
 Vysokoškolské, 1982, Strojnícka fakulta VŠT Košice
 Dopolňkové pedagogické, 1988, Fakulta inžiniersko-humanitných vied SVŠT Bratislava

Zamestnanie :
 1982-1983 - konštruktér, ZŤS Bardejov,
 1983-1990 - stredoškolský učiteľ odborných predmetov, Gymnázium Bardejov,
 1990-1994 - stredoškolský učiteľ odborných predmetov, SPŠ Bardejov,
 1994-2004 - konateľ obchodnej spoločnosti, R.A.S., s.r.o., Sveržov,
 2004- - konateľ obchodnej spoločnosti, DEJA, s.r.o.

Funkcie dosiaľ vykonávané v cirkvi: radový člen

Cudzie jazyky : Angličtina - aktívne
 Ruština - aktívne

Záujmy : psychológia, filozofia, štúdium angličtiny, história, kultúra a umenie, hudba a tanec, šport

V čom vidím ľažisko svojej práce, ak budem zvolený :

Prácu zborového dozorca vnímam, ako náročnú a zodpovednú úlohu obsahujúcu komplex organizačných, ekonomických, právnych, dozorných i riadiacich činností. Vzhľadom na veľkosť nášho zberu je to aj úloha rozsiahla. Keď som bol oslovený bratmi zo zborového presbyterstva, či by som sa podujal na túto prácu, dlho som zvažoval, kým som prijal kandidatúru. V tejto chvíli viem, že je to v prvom rade o veľkej zodpovednosti k ľuďom a zberu, o spolupráci, ochote a viere. Viere vo vlastné sily a schopnosti, viere k ľuďom, viere v to, že prácu, ktorú chcem konať bude na prospech všetkých spolubratom a celému nášmu zberu. Všetku prácu chcem robiť vo viere v Pána Boha, ktorý nás povoláva k práci a službe. Svoje poslanie vidím v tom, že budeme vytvárať priestor na ďalší duchovný rast pre všetkých členov zberu, starať sa a zabezpečovať prostriedky pre prácu, udržiavať a zveľaďovať cirkevný majetok, ktorý nám k tomu dáva priestor, s úctou k hodnotám, ktoré boli doteraz vytvorené. Spoločnou prácou, s porozumením, pokojom a pri poriadku s nakladaním so zverenými hodnotami dokážeme pomôcť sebe aj blízynam a prispieť k bohatej histórii a dôstojnému postaveniu evanjelikov v našom meste a okolí.

Volebný konvent sa bude konať v nedele Svätej Trojice 7. júna 2009 pred službami Božími o 9:00 hod.

Štatút fondu Leonarda Stöckela

I. Zborové presbyterstvo CZ ECAV na Slovensku Bardejov zakladá Fond Leonarda Stöckela (FLS)

II. Názov fondu: Fond Leonarda Stöckela
III. Sídlo fondu: Cirkevný zbor ECAV Bardejov
 Kellerova 2
 085 01 Bardejov

IV. Zdroje fondu:

- príspevok zo zborového rozpočtu schválený zborovým presbyterstvom
- príspevky od sponzorov
- príspevky od stálych prispievateľov na základe zmlúv o darovaní finančných prostriedkov
- milodary pre Fond Leonarda Stöckela
- schválené zbierky a ofery pre pracovníka s dorastom a mládežou
- finančné prostriedky získané z grantov, dotácií a iné mimožborové príjmy.

V. Cieľ, účel a spôsob použitia fondu:

- sústredenie finančných prostriedkov na mzdu a odvody pre pracovníka s dorastom a mládežou na základe Pracovnej zmluvy (resp. Dohody o vykonaní práce) s CZ s určenou pracovnou dobou a náplňou práce navrhnutou a schválenou Sekciou Dorast a Mládež, VMV a zborovým presbyterstvom.
- Fond LS má zriadený osobitný bankový účet.
- Sekcia Dorast a mládež dáva zborovému presbyterstvu požiadavku do zborového rozpočtu na dofinancovanie fondu z nešpecifikovaných príjmov zborového rozpočtu, ak prostriedky zhromaždené vo fonde nebudú postačujúce.
- v prípade nadbytku financií zborové presbyterstvo na návrh sekcie Dorast a mládež a VMV určí jeho použitie na základe podaných návrhov.

VI. Účtovníctvo fondu – vedie zborová účtovníčka

VII. Kontrola účtovania fondu:

- a) Presbyter a jeho zástupca za sekciu Dorast a Mládež
- b) Revízny výbor cirkevného zboru
- c) Záverečný účet a rozpočet FLS predložený zborovému konventu
- d) zverejnenie prehľadu hospodárenia fondu v zborovom časopise

VIII. Správca fondu: Cirkevný zbor ECAV v Bardejove

IX. Štatutárny zástupca fondu: - zborový farár
 - zborový dozorca

X. Trvanie fondu:

Fond zriaďuje a ruší zriaďovateľ - presbyterstvo cirkevného zboru. Pri zániku fondu presbyterstvo určí spôsob použitia zvyšných prostriedkov.

Príloha Štatútu Fondu Leonarda Stöckela

Pracovná náplň Pracovníka s dorastom a mládežou :

Pracovník môže pracovať v CZ na plný alebo čiastkový úvazok.

Polovičný úvazok:

- vedenie prípraviek tímov na Dorasty a Kluby pre dorastencov v celom zbere a mládeži, navrhovanie námetov na témy, hry, aktivity ...
- vedenie a príprava Dorastov a Klubov pre dorastencov v celom zbere vrátane prípravy a podania tém, modlitieb, uskutočňovania aktivít, hier apod.
- vedenie a vyučovanie skupiniek.

Úhrada je za aktívnu účasť (podielaní sa na príprave, vypracovaní a podaní výkladov, na hrách, aktivitách, rozhovoroch a pod.), nielen za účasť na týchto aktivitách.

Pracovník môže pracovať na Dohodu o vykonaní práce alebo na Pracovnú zmluvu na polovičný úvazok.

Celý úvazok:

- Pracovník je zamestnaný 42,5 hodín týždenne v rozmedzí pondelok – nedeľa.
- Polovicu jeho úvazku tvoria prípravky a konkrétnie Dorasty, Kluby, Mládeže a skupinky, na ktorých sa aktívne podieľa.

Druhú polovicu tvoria pracovné hodiny na vopred určenom a označenom mieste (v kancelárii na fare alebo v Auditóriu), kde si robí prípravy na prípravky a konkrétnie stretnutia dorastu a mladých a má zodpovednosť za ďalšie veci, ktoré sú zahrnuté do jeho náplne:

- Koordinácia práce s dorastom a mládežou - vypracovanie ročného plánu dorastových a mládežníckych aktivít a akcií – v spolupráci so Sekciou Dorast a Mládež a Plánu vnútromisijných zborových akcií a aktivít v spolupráci s VMV (vrátane rozpočtu)
- Kontrola plnenia plánu a upozorňovanie na časový harmonogram a blížiace sa termíny.
- Príprava podujatí v koordinácii so sekciou Dorast a Mládež pri VMV napr.: MSB, spoločné stretnutia mládeže, školenia, športové turnaje, turistika pre mladých, modlitebné stretnutia, evanjelizácie, koncerty, víkendovky, tábory, misijné akcie, pomoc pri brigádach, doprava na KPM, Campfest, seniorátne a dištriktuálne akcie apod.
- Vytvorenie klubového priestoru v Auditóriu resp. iných vhodných priestoroch pre mládež v čase po skončení šk. vyučovania

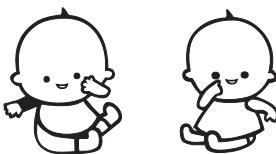

Okienko do evanjelického a.v. zboru v Bardejove január - máj 2009

Pokrstení:

Patrik Peniak, Bardejov
 Sebastián Almáši, Bardejov
 Ema Kaľatová, Bardejov
 Martin Banas, Zlaté
 Vanesa Podlesná, Rešov

Tibor Basarik, Bardejov
 Jerguš Žofaj, Bardejov
 Timotej Štofančík, Bardejov
 Filip Ondis, Bardejov
 Diana Novotná, Bardejov

Ježiš im riekoł: Nechajte dietky a nebráňte im prichádzať ku mne; lebo takýchto je kráľovstvo nebeské. Matúš 19,14

Sobášení

Vladislav Vanta a Jana Pangrácová
 Marek Špyrla a Emília Tvarzíková
 JUDr. Marián Sikora a JUDr. Alena Polčová

Dávid Perunský a Slavomíra Hankovská
 Vladimír Vanta a Zdenka Vetráková rod.
 Romančíková

...zmýšľajte rovnako, majte rovnakú lásku, budťe jedna duša a jedna myseľ... Filipským 2, 2

Pochovaní

Mária Pangrácová, rod. Hrvniaková, 78 r., Bardejov
 Zuzana Klimeková, rod. Petričová, 89 r., Mokroluh
 Mária Hažírová, rod. Nicáková, 86 r., Bardejov
 Anna Šoltýsová, rod. Novotná, 82 r., Vyšná Voľa
 Peter Kočan, 76 r., Bardejov
 Ján Remeta, 61 r., Bardejov
 Mária Vantová, rod. Pangrácová, 74 r., Rokytov
 Emília Nováková, rod. Grittová, 68 r., Bardejov

Ján Mišák, evanjelický farár v.v., 89 r., Bardejov
 Ján Jankuv, 78 r., Bardejov
 Milan Basarik, 61 r., Mokroluh
 Anna Vantová, rod. Vantová, 88 r., Lukavica
 Anna Gdovinová, rod. Bašistová, 77 r., Bardejov
 Jozef Dzúrik, 82 r., Mokroluh
 Milan Holpit, 66 r., Bardejov
 Michal Čornej, 77 r., Bardejov

Blahoslavení sú mŕtvci, ktorí odteraz v Pánu umierajú! Zjavenie Jána 14,13

Na vydanie Bardejovského prameňa prispleli

2,00 €	Bardejov - Bohu známa rodina; Mokroluh - Bohu známa sestra
3,00 €	Bardejov - Bohu známa rodina, r. Adamuščinová
3,32 €	Bardejov - s. Pituchová
4,00 €	Mokroluh - Bohu známa rodina
4,98 €	Bardejov - Bohu známa sestra
5,00 €	Bardejov - 3 x Bohu známa sestra, Bohu známa rodina, r. Baranová, r. Klimeková, manželia Kunstoví, 2 x r. Voľanská; Bardejovská Nová Ves - r. Gmitterová, r. Tomáškova; Mokroluh - Bohu známy manželia
6,00 €	Bardejov - r. Izáková
6,64 €	Bardejov - s. Adamuščinová, r. Sobeková
7,00 €	Nižná Voľa - Bohu známe rodiny
8,00 €	Bardejov - Bohu známa rodina, r. Vantová
9,00 €	Bardejov - r. Klimeková
10,00 €	Bardejov - 2 x Bohu známa sestra, 3 x Bohu známy brat, s. Almášiová, s. Fodorová, s. Hankovská, s. Líšková, r. Mitaľová, 2 x r. Remetová, r. Sabolová, r. Sobeková; Lukavica - r. Adamuvová, r. Sabolová, r. Vantová a Pangrácová; Rokytov - r. Kostárová
16,60 €	Mokroluh - r. Klimeková
20,00 €	Bardejov - r. Hamarová
30,00 €	Bardejov - r. Špyrlová a Tvardziková
33,19 €	Malcov - r. Lövingerová
50,00 €	Lukavica - r. Vantová

463,37 €

Pozývame Vás na stretnutia a podujatia v najbližších mesiacoch:

Zborový futbalový turnaj 20. júna 2009 o 8:00 na ihrisku v Rokytove.

Bližšie informácie Vám poskytne pracovník s dorastom a mládežou Marek Hrivňák.

Seniorátne stretnutie žien Šarišsko-zemplínskeho seniorátu

21. júna 2009 o 15:00 hod. v Evanjelickom a.v. kostole v Hanušovciach nad Topľou. Téma stretnutia:
 „Sprevádzanie v smútku a v bolesti“. Prihlásiť sa môžete u br. kostolníka v Bardejove,
 alebo kurátorov na dedinách.

Spoločná príprava rodín ku krstu,

ktorá sa uskutoční v Auditóriu v Bardejove, v sobotu **20. júna 2009** so začiatkom popoludní
 o 13.00 hod. Očakávame ako zvyčajne rodiny, ktoré sa pripravujú na príchod dieťatka
 v najbližších troch alebo štyroch mesiacoch. Na prípravu pozývame rodičov
 a krstných rodičov čakaných detí.

KECY tábor 2. – 8. júla 2009 rekreačné stredisko DANOVA (pri Medzilaborciach)

Tento tábor je organizovaný v spolupráci s mladými americkými lektormi, ktorí budú na tábore vyučovať angličtinu, viesť diskusie, tvoriť aktivity a budovať vzťahy. Tábor je určený pre mladých ľudí, ktorí sa chcú učiť anglicky a zároveň dozvedieť viac o Bohu a zažiť plno zábavy. Je určený prioritne pre stredoškolákov a nie len z našej cirkvi. Bližšie informácie nájdete na stránke www.kecybj.hura.sk. Cena: 100 €

Dorastovo – mládežnícka biblická výprava – Cesta okolo sveta

14. – 19. júla 2009 v Spišskej Belej

Tradícia pokračuje. Pozývame Ťa spolu so športovou misiou Athletes in Action na nové miesto, návštevu Belianskej jaskyne, zaujímavé biblické, športové a oddychové aktivity, tvorivé dielne, dobrá hudba, videá a kopec skvelých ľudí. Cena: 65 €

Detský tábor 27. – 31. júla 2009 Rekreačné zariadenie Kamarát Mníchovský potok

S Božou pomocou, pod vedením učiteľov detských besiedok a mládežníkov nášho zboru, chceme obnoviť pre deti (ukončený 1. ročník až 6. ročník ZŠ) detský tábor na Mníchovskom potoku. Programom tábora budú biblické príbehy, spev, hudba, aktivity, hry, súťaže, šport a dobrá nálada...
 Prihlásky je možné vyzdvihnúť na farskom úrade, alebo v kostoloch. Cena: 65,- €

Dištriktuálne dni Východného dištriku ECAV na Slovensku

31.7. – 2.8.2009 Liptovský Mikuláš

Témou dní sú slová z knihy Nehemiáš – „nože postavme hradby Jeruzalema“ (potrebujeme hradby, budujme ich spolu, radosť z Hospodina bude naša sila). Program dní 31.7.- 1.8.2009 (duchovný program, koncerty, semináre, pod lampou, diskusia s biskupom a seniormi, šport, nočné kino...) sa uskutoční v Akamémii ozbrojených súl v Liptovskom Mikuláši. Nedeľné slávnostné služby Božie s popoludňajším zaujímavým programom sa budú konať v Liptov Aréne (priestory Tatralandie).

Bližšie informácie a prihlásky si môžete vyzdvihnúť na farskom úrade, alebo na www.vychodnydistrikkt.sk

Campfest 2009

6. - 9. august 2009 odporúčame rezervovať. Open Air Music Festival CAMPFEST je ponuka, ktorá sa neodmieta. Festival sa bude konať v malebnom prostredí Nízkych Tatier na ranči Kráľova Lehota Svarín. Ako každý rok aj teraz sa chystáme na stanovačku plnú skvelej atmosféry, ešte lepších hudobných kapiel, kvalitných tém, seminárov. Čaká nás tiež množstvo tradičných, aj menej tradičných aktivít, športov a iných zaujímavých aktivít.

Bližšie informácie www.campfest.sk.